

Onderwerp Beleidsregel draagkracht bijzondere bijstand en minimabeleid 2019	
Nummer	2018/789638
Portefeuillehouder	Roduner, F.J.
Programma/beleidsveld	3.2 Inkomen
Afdeling	SMSR
Auteur	Kraan, A.L. van der
Telefoonnummer	023-5114061
Email	alkraan@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>Bijzondere bijstand en minimaregelingen zijn bedoeld om inwoners met een laag inkomen tegemoet te komen bij bijzondere en noodzakelijke kosten die ze niet uit hun eigen inkomen en/of vermogen kunnen voldoen. Afhankelijk van de hoogte van hun inkomen hebben mensen draagkracht. De draagkracht wordt geleidelijk afgebouwd naarmate iemands inkomen stijgt; deze geleidelijke afbouw gaat de werking van de armoedeval tegen.</p> <p>Met het vaststellen van de beleidsregel <i>draagkracht bijzondere bijstand en minimabeleid 2019</i> wordt de huidige werkwijze transparant vastgelegd.</p> <p>Het vaststellen van de hoogte en periode van de draagkracht is een bevoegdheid van het college op grond van artikel 35 Participatiewet.</p>
Behandelveorstel voor commissie	Niet van toepassing
Relevante eerdere besluiten	<ul style="list-style-type: none">– Verhogen inkomensgrens minimabeleid naar 120% (2018/401226) collegebesluit van 25 september 2018.– Kadernota 2018 (2018/296660) in raadsvergadering 12 juli 2018– Samen actief tegen armoede (2015/488128) raadsvergadering 21 januari 2016– Kansen voor alle Haarlemse kinderen (2017/174103) raadsvergadering 20 juli 2017
Besluit College d.d. 18 december 2018	<p>Het college van burgemeester en wethouders</p> <p>Besluit:</p> <ol style="list-style-type: none">1. De beleidsregel draagkracht bijzondere bijstand en minimabeleid 2019 vast te stellen. <p>de secretaris, de burgemeester,</p>

1. Inleiding

Met het minimabeleid ondersteunt Haarlem onder andere kwetsbare doelgroepen als kinderen en chronisch zieken. Met ingang van 1 januari 2019 stijgt de inkomensgrens die Haarlem hanteert van 115% naar 120%. Dit is opgenomen in het Coalitieakkoord 2018-2022 'Duurzaam doen'. Door het verhogen van de inkomensgrens zijn de bestaande minimaregelingen voor meer mensen toegankelijk, kunnen meer kinderen meedoen en wordt de armoedeval verkleind voor mensen die vanuit de bijstand uitstromen naar werk.

De manier van vaststellen van de draagkracht en de uitzonderingen hierop is in Haarlem niet eerder vastgelegd in een beleidsregel. Met het vaststellen van de beleidsregel *draagkracht bijzondere bijstand en minimabeleid 2019* wordt de huidige werkwijze transparant vastgelegd. Door het vaststellen van deze beleidsregel voor 1 januari 2019 blijft de huidige wijze van berekening in stand en zal er geen sprake zijn van overgangssituaties.

2. Besluitpunten college

Het college van burgemeester en wethouders besluit:

De Beleidsregel draagkracht bijzondere bijstand en minimabeleid 2019 vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

Met het vaststellen van de *Beleidsregel draagkracht bijzondere bijstand en minimabeleid 2019* wordt de manier van het vaststellen van de draagkracht transparant vastgelegd.

4. Argumenten

1. Door het vaststellen van deze beleidsregel wordt het beleid vastgesteld voor het bevoegde orgaan en gepubliceerd zodat dit voor iedereen te raadplegen is.

Wanneer iemand een beroep doet op de bijzondere bijstand of de minimaregelingen is onder andere de hoogte van het inkomen van belang. Met ingang van 1 januari 2019 stijgt de inkomensgrens die Haarlem hanteert van 115% naar 120%. Een Haarlemmer met een inkomen boven de inkomensgrens heeft draagkracht en moet (een deel van) de kosten zelf betalen. De tegemoetkomingen van de gemeente worden geleidelijk afgebouwd naarmate het inkomen (verder) stijgt; deze geleidelijke afbouw gaat de werking van de armoedeval tegen.

De manier van vaststellen van de draagkracht en de uitzonderingen hierop is in Haarlem niet eerder vastgelegd in een beleidsregel. De bevoegdheid om de draagkracht vast te stellen is neergelegd in artikel 35 van de Participatie wet. Hierin is opgenomen: *Het college bepaalt het begin en de duur van de periode waarover het vermogen en het inkomen in aanmerking wordt genomen.* De werkwijze ligt momenteel vast in richtlijnen voor de uitvoering. Richtlijnen worden echter niet gepubliceerd.

2. Het voorstel past in het ingezet beleid

De voorgestelde aanpassingen van de beleidsregel passen in het beleid uit programma 3.2.2 dat is ingezet met de nota Minimabeleid 'Samen actief tegen armoede' en met de nota 'Kansen voor Haarlemse kinderen'.

3. In deze beleidsregel wordt de huidige uitvoeringspraktijk gecodificeerd

Minimaregelingen en bijzondere bijstand ondersteunen mensen bij bijzondere kosten die zij niet kunnen voorzien. Bijzondere kosten zijn kosten die niet algemeen gebruikelijk zijn en die zich niet bij iedereen voordoen.

Algemene kosten moet iemand vanuit zijn reguliere inkomen voldoen. Soms wordt bijzondere bijstand verleend voor algemene kosten. Bij die kostensoorten moet iemand al het inkomen boven de bijstandsnorm aanwenden om in de genoemde kosten te voorzien. Dit is een bestaande uitzondering op de inkomensgrens. Deze kostensoorten zijn limitatief omschreven in de beleidsregel. Het gaat dan om de kosten van bijzondere bijstand voor:

- woonkostentoeslag;
- 18- tot 21-jarigen op grond van artikel 12 Participatiewet;
- 18- tot 21-jarigen in een inrichting;
- overige incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van bestaan;
- aanvragen voor kosten van een arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen.

4. Niet verder op laten lopen van de kosten beschermingsbewind

Gemeenten hebben beleidsvrijheid op het gebied van bijzondere bijstand en minimaregelingen. Een deel van de bijzondere bijstand wordt niet verleend vanuit gemeentelijke beleid, maar volgt vanuit de Participatiewet en de jurisprudentie. Dit geldt voor de kosten van beschermingsbewind. Wanneer beschermingsbewind wordt opgelegd door de rechter en iemand kan de kosten hiervan niet zelf dragen, dan is bijzondere bijstand het aangewezen instrument om deze kosten te betalen.

De laatste jaren stijgen deze kosten flink, dit is een landelijke trend.

Naast de zorgelijke stijging van de kosten voor bijzondere bijstand is beschermingsbewind een zwaar middel om in te zetten. De beschermingsbewindvoerder is degene die beslist over de financiële zaken van iemand en neemt hiervan dus de verantwoordelijkheden over. Voor sommige mensen is dit noodzakelijk maar voor anderen is dit een veel te zware maatregel. Deze mensen kunnen toe met een lichtere vorm van begeleiding zoals Budget ondersteuning op Maat (BooM). Budgetcoaches begeleiden Haarlemmers met geldzorgen door budgetbeheer aan te bieden, afbetalingen te regelen en samen met de klant te werken aan een budgetplan. Dit bevordert de financiële zelfstandigheid bij wie dit (op termijn) mogelijk is. Met de Rechtbank Noord-Holland worden in 2019 nadere afspraken gemaakt over het verstrekken van een gemeente advies in de gerechtelijke procedure rond beschermingsbewind. Hiermee loopt Haarlem vooruit op het gemeentelijk adviesrecht dat is opgenomen in het regeerakkoord 2017-2021.

Met de beschikbaarheid van budgetcoaches vanuit de gemeente en om te voorkomen dat de verhoging van de inkomensgrens leidt tot een aanzuigende werking blijft de inkomensgrens voor beschermingsbewind op 115% staan. Deze stijgt niet mee naar de 120%. Deze inkomensgrens is ruimhartiger dan in de regio. Regiogemeenten als Amsterdam, Bloemendaal en Heemstede hanteren een inkomensgrens van 100%.

Per 1 januari 2019 blijft de hoogte van de huidige eigen bijdrage voor beschermingsbewind dus gelijk.

5. Financiën

Het begroten van de kosten van het verhogen van de inkomensgrens van de HaarlemPas van 115% naar 120% is gebaseerd op de budgetten uit 2017. Daarnaast is rekening gehouden met het aantal inwoners met een inkomen tussen de 115 en 120%. Door de stijging van het gebruik van beschermingsbewind levert het blijven hanteren van een inkomensgrens van 115% geen financieel voordeel op.

5. Risico's en kanttekeningen

Open-einde-regeling

De beleidsregel draagkracht geeft geen garantie dat er geen verdere verhoging van de kosten zal optreden. Gezien de huidige jurisprudentie is het verlenen van bijzondere bijstand voor bewindvoering na een toewijzing door de rechter onvermijdelijk. Het college kan hierin niet sturen. Wel is er binnen de Participatiewet de ruimte om de hoogte van de draagkracht voor deze bijzondere bijstand afwijkend vast te stellen van de algemene inkomensgrens.

6. Uitvoering

Uitvoering

Voor de uitvoering verandert en niets aan de huidige inkomensberekening. Wel verandert de inkomensgrens voor de overige minimaregelingen en bijzondere bijstand voor bijzondere kosten. De uitvoering wordt met name op de hoogte gebracht van het verschil in werkwijze.

Communicatie

De beleidsregel wordt daags na vaststelling gepubliceerd. Partners in de stad worden op de hoogte gebracht van het verschil in inkomensgrens. De website wordt hierop aangepast. Beschermingsbewindvoerders krijgen een brief over de inkomensgrens en de mogelijkheden van BoOM.

7. Bijlagen

- Beleidsregel draagkracht bijzondere bijstand en minimabeleid 2019